

# Veto

Leuvens Studentenweekblad  
Jaargang 13, '86-'87  
Nr. 14, dd. 15 januari 1987  
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie  
Verant. Uitg.: Filip Huyzentruyt  
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven  
Tel. 016/22.44.38

## Geschiedenis van een Kampus

# Eksakte Wetenschappen moesten de stad uit

Voor studenten uit Humane Wetenschappen is het misschien niet zo bekend, maar de universitaire kampus van Heverlee is enorm uitgebreid. Het lijkt er zelfs op dat de studenten van die kampus een autonoom leven leiden ten opzichte van Leuven. Velen van hen gaan 's middags in Alma III eten en hebben een kot in Heverlee of aan de rand van Leuven-centrum. Veto ging eens een kijkje nemen in het "verre Heverlee", en het resultaat van deze reportage kan je volgende week lezen. Deze week een kort historisch overzicht van de kampus Heverlee.

De Heverleese situatie is het gevolg van een planningspolitiek die ingang gevonden heeft tussen de twee wereldoorlogen: steeds meer gebouwen bestemd voor Eksakte Wetenschappen werden opgetrokken in Heverlee omdat er in het centrum van de stad geen plaats was voor de grote infrastructuur die daarvoor soms nodig waren. Vanaf 1924 trad er in de ruimtelijke structuur van de Katholieke Universiteit Leuven inderdaad een versplintering op. Nieuwe gebouwen bestemd voor de ingenieurs, werden gebouwd in het park van Heverlee, rond het kasteel van Aren-

berg: de instituten voor Mechanika, Metallurgie en Industriële Scheikunde en wat later ook het Landbouwkundig Instituut. Sommigen, zo staat te lezen in het boek "De universiteit te Leuven, 1425-1985", wierpen op dat de versplinterde unief "niet meer de universiteit van Leuven zou zijn", maar de evolutie was niet tegen te houden en ze zou zich na de oorlog nog manifesteren en rechtlijnger ontwikkelen.

Voor de oorlog werd op die manier stukje bij beetje de kampus Eksakte Wetenschappen naar Heverlee "verwezen". Na de oorlog wordt dat een bewuste politiek: in het kader van de zoneringsgedachte werd ervoor geopteerd om alles wat van Eksakte Wetenschappen was naar Heverlee over te brengen. De Leuvense unief moest dan over drie zones gespreid worden: Humane Wetenschappen in het centrum, Biomedische Wetenschappen rond de klinieken van St-Rafaël en later Gasthuisberg en Eksakte Wetenschappen in Heverlee.

Helemaal is die "overheveling" niet gerealiseerd. "Verhuizen is geen pretje", vertelde ons Mr. Itebeke van het Planburo van de universiteit: het gevolg is dat bijvoorbeeld Geologie en Zoölogie nog niet op de kampus zijn terechtgekomen.

Aan het eind van de jaren zestig werd de grote kampus Arenberg III gebouwd. Snel en efficiënt bouwen, een rampzalige architectuur (tengevolge van een nogal inspiratieloos gebruik van de prefabrikage-techniek

en een abominabele stedenbouwkundige lay-out: deze kampus is een kind van zijn tijd. Op amper twee jaar tijd is hij gebouwd, oorspronkelijk naar het model van de typische Amerikaanse "University Campus". De uitwerking is echter veel zoutlozer uitgevallen dan in de Verenigde Staten gebruikelijk is: enkele gebouwen verspreid op een inspiratieloos groen tapijt.

Op deze troosteloze kampus slijten heel wat studenten hun universitaire jaren. Maar iets anders dan naar de les gaan kan men er niet doen: er is geen enkele publieke ontmoetingsplaats van enige betekenis. Alma III ligt een stuk verder en wordt nauwelijks als ontmoetingsplaats gezien. 's Middags gaat men er eten, snel en efficiënt. 's Avonds zie je er praktisch niemand.

Er is lange tijd sprake geweest om op deze kampus een kampuscentrum te bouwen, tussen de auditoria K, L en M. Enkele jaren geleden werd er zelfs al een makette van een ontwerp tentoongesteld. Maar dat idee is nu bijna vergeten: "andere prioriteiten".

Het enige gebouw dat sinds '72 op de kampus Arenberg III is bijgebouwd is het superlab IMEC. Na een lange discussie met milieugroepen (nu ja discussie: er werd gewoon beslist) werd het labo ingeplant tussen het Home Terbank en de huidige kampus. Maar er circuleren geruchten dat het zeker niet bij die ene nieuwbouw zal blijven. IMEC (Interuniversitair Mi-

den kunnen volgen binnen hun eigen opleiding.

Het tweede element is de installatie van een Hoge Raad. Dat orgaan zou worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de VIIR (Vlaamse Interuniversitaire Raad) en van diens Waalse tegenhanger, de CIUF. Het zou aan de minister adviezen verstrekken omtrent de samenstelling van de verschillende programma's die in de toekomst dus niet meer vast in de wet omschreven zouden worden, maar vrij eenvoudig per Koninklijk Besluit aan de wisselende maatschappelijke omstandigheden zouden kunnen worden aangepast.

Tenslotte denken de 'hervormers' aan een uitgebreide installatie van een Derde Cyclus. Dat zijn opleidingen na de eerste twee cycli (kandidaturen en licenties dus) als doktoraten, post-graduatoren enz.

Om deze drie elementen op hun volle waarde te kunnen beoordelen, moeten er concrete voorstellen op tafel liggen. Want enkel na invulling van een aantal variabelen (Over welk van de tientallen kredietpunten systemen gaat het? In hoeverre wordt de tweede cyclus gedevalueerd?) kan men zeggen of de wijzigingen 'goed' of 'slecht' zijn.

Het meest recente wetswijzigingsvoorstel dateert uit 1982 en is van de hand van het duo Coens-Tromont. Het laat zich dus raden dat, met

## Claus

Neen, het gaat hier niet om de Grote Literator, wat wij bedoelen is Clausus, en wel Numerus Clausus. Deze schrik van de (geneeskunde) student mag echter niet meer bij naam genoemd worden. Lazen wij immers niet in De Standaard van 23/12 een redactioneel van Hugo De Ridder met de bedenking: "Een consensus (in de besprekingen tussen artsen en ziekenfondsen, nvdr) lijkt niet onmogelijk op voorwaarde dat men de slogantaal verlaat en de term numerus clausus uit het perscommuniqué houdt"? Over wat wel en wat niet mag gezegd worden in verband met deze politieke kwestie: p. 3.

## Gezellig

De week van de onbehaaglijke komedie is terwijl u dit leest al weer bijna voorbij. Maar morgen vrijdag kan je nog naar een voorstelling van Maatschappij Discordia en vandaag is er een performance van Graham Chapman (allicht al uitverkocht). Over de andere voorstelling die Maat-

schappij Discordia maandag hier al ten beste gaf, en over de babbel van Jan Joris Lamers met Wim Van Gansbeke lees je op pagina 5: voor wie het allemaal eens op een rijtje wil hebben.

## Bibber

Het is rustig in Leuven vergeleken met de eerste weken van december. Maar of het ook zo zal blijven is niet zeker: nieuwe acties tegen de regeringsmaatregelen staan op het gewoeten. Binnenkort kan Coens dus weer bibberen, en zo zien we hem graag (nu ja, graag...). Pagina 2.

## Eiland

Daar is de actie Vredeseilanden weer. Alle plaatsen en uren van de actie worden u meegedeeld op pagina 6. En wij doen dat niet opdat u die acties zou vermijden, nee: kopen, die vredesblokkjes, want het is nog puzant ook.



Gebouwen in Veto zijn meestal uitlokkers van kritiek in Veto. Alma 3 vindt voor één keer wel genade. Of de hele kampus Heverlee door de beugel kan lees je in onze speciale bijdrage volgende week. Vandaag alvast een inleiding.

(foto Peter Vermeiren)

kro-elektronika Centrum) kan immers als een katalysator fungeren voor allerlei "spinn-off"-activiteiten. Op lange termijn bestaat dus misschien het idee om een spitstechnologisch geheel uit te bouwen. Politiek zal dat echter niet van een leien dakje lopen, gezien de strubbelingen rond IMEC. De landschapskwaliteiten van het gebied rond de kampus mogen immers niet onderschat worden en evnmin de politieke betekenis van sensibilisatiecampagnes door milieugroepen.

Heel wat studenten die in Heverlee les volgen hebben ook in Heverlee een kot. Vaak tussen de kampus en de binnenstad Leuven in: daar liggen de peda Pius X, de "Universitaire Residentie Arenberg" (beter bekend als de Cite, met Alma III in het centrum), en het Home Thomas Morus (berucht bij veel kandidaatstudenten). Dat zijn de bastionen van "Eksakte Wetenschappers": op de wip tussen de kampus en Leuven.

Didier Wijnants

## Geen rook zonder vuur

# Numerus Clausus en Akademische Graden

Toen de Algemene Vergadering van Kringraad in oktober jongstleden de Wet op de Akademische Graden tot één van haar werkingpunten promoveerde, was dat geen overhaaste beslissing. Sinds een drietal jaren immers hangt een ingrijpende hervorming op die wet in de lucht. Men wilde het kabinet dan ook te vlug af zijn en alvast een informatiekampagne op het gewoeten zetten rond de mogelijke gevolgen van zo'n wetswijziging. Vandaag, amper twee maanden na de beslissing van Kringraad en jammer genoeg net iets vroeger dan verwacht, staat de fameuze hervorming van de Wet op de Akademische Graden inderdaad meer dan op stapel.

De Wet op de Akademische Graden is de wet die het universitair onderwijs regelt. Ze omschrijft de wettelijke graden (welke vakken je gevolgd moet hebben om bijvoorbeeld germaant te worden), geeft aan hoe de eksamens moeten worden georganiseerd, wie toegelaten wordt tot de eksamens enzovoort.

Nu is men op het kabinet al langer dan vandaag ontvreden over die wet. Vooral Daniël Coens schijnt van een wetsherziening zijn stokpaardje gemaakt te hebben. Hij wil met name

drie inhoudelijke elementen toevoegen. Het eerste daarvan betreft het invoeren van een kredietpuntenstelsel. Dat is een systeem met heel wat toepassingsmogelijkheden. Bijvoorbeeld zouden studenten door het kredietpuntenstelsel in een bisjaar vrijstelling kunnen krijgen voor met goed gevolg afgelegde vakken. Het kredietpuntenstelsel biedt ook meer keuzevrijheid bij de samenstelling van de individuele programma's. Zodat bijvoorbeeld romanisten zowel oude taalkunde als bedrijfsökonomie zou-

dezelfde minister van onderwijs, een eventueel nieuw voorstel in hoge mate zal voortburenen op dit laatste. Tenminste als zo'n voorstel los staat van elke andere problematiek. Als met andere woorden de wetswijziging doel op zichzelf is. Dat is niet steeds het geval. Denken we maar aan de vrijstellingskwestie van 1983: toen wilde Coens een ingreep doen op de Wet op de Akademische Graden om bidders het recht op vrijstellingen te verlenen. En nu is er die fameuze Numerus Clausus die al jarenlang studentenwerkers uit hun slaap houdt en die dus nu ook al zijn impact zou krijgen op de Akademische Graden. Of misschien toch niet?

## Ministerraad

Op de ministerraad van december jongstleden werd beslist om de artsen-syndikaten te geven wat ze al zolang vragen, namelijk een beperking van het geneesherenaanbod. Over hoe dat zou moeten gebeuren, bestond al langer een plan. Zo zouden kandidaat-geneesheren bijvoorbeeld niet meer mogen bissen tijdens hun eerste kandidatuur.

Hoe nu die regeling wordt opgenomen in de wet, welke andere maatregelen hier eventueel aan worden gekoppeld enzovoort, wordt een zaak voor de kabinetten die er het dichtst bij betrokken zijn, namelijk onderwijs en nationale opvoeding. Die hebben het zaakje op hun beurt

doorgespeeld naar een commissie onder leiding van de adjunct-kabinettschef van de eerste minister, Rogiers. Commissie die al een tijdlang bezig is met de kwestie rond de Akademische Graden. Bovendien blijkt die commissie op een paar details na rond te zijn met dit laatste. Een en ander doet ons dan ook sterk vermoeden dat tesamen met de regeling van het geneeskunde-probleem in één klap de hele wijziging van de Wet op de Akademische Graden zou worden doorgevoerd. En u dacht toch zeker niet dat er studenten zullen zitten in de zo belangrijke Hoge Raad?

Nu is er nog een kans dat de wetswijziging niet zo groot wordt als hierboven voorgesteld. Wanneer namelijk de ministerraad het geneesherenprobleem middels een volmachtbesluit wil oplossen. In dat geval kan men op het kabinet van Coens niet riskeren dat men alles over de Akademische Graden zou weglaten. En zal men dus eerder voorzichtig hier en daar wat aan de geneeskunderegeling toevoegen, om tenminste dát erdoor te krijgen. Enkel het kredietpuntenstelsel bijvoorbeeld, of de Hoge Raad. Wat het uiteindelijk zal worden is voorsalnog een vraagteken. Men heeft ons op het kabinet beloofd om over een week alle nodige informatie op te sturen. Vanzelfsprekend houden wij u op de hoogte.

Rudy Lanssens

# lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvene (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte biz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

## UFSAI

Proficiat met uw uitgebreide reportage over UFSAI. Ze gaf er vrij goed de sfeer en de werking van weer en zat handig in elkaar. Toch zijn jullie wat NSV betreft niet naar alle klokken gaan luisteren. Enkele op goed geluk uitgekozen studenten zijn niet representatief en uitgerekend de personeelsleden die NSV het minst in het hart dragen, kregen hun zeg. Ikzelf was de afgelopen twee jaar NSV-verantwoordelijke op UFSAI en houd me, ondanks het feit dat ik nu in Leuven studeer, goed op de hoogte van de NSV-werking aldaar.

Indertijd is NSV al een hele poos de meest actieve studentenvereniging aan UFSAI en krijgen bezoekers, door onze affiches en stands, wel eens de indruk dat UFSAI een NSV-universiteit is. Wij hebben echter steeds publiek betreurd dat de andere studentenverenigingen zo weinig ondernemend zijn. Concurrentie leidt immers tot een grote interesse van het publiek en tot kwaliteitsverbetering. Maar dat de meeste studenten en professoren tegen NSV zijn en tegen onze actie voor het Nederlands spreken in de UFSAI-restaurants klopt hoegenaamd niet. Ruim de helft van de UFSAI-studenten en 70% van de personeelsleden ondertekenden vorig jaar onze petitie voor de schorsing van de (gesubsidieerde!) restaurants waar Nederlandse bediening geweigerd werd.

Bovendien prijzen zeer veel UFSAI-studenten ons om de sociale activiteiten die NSV inricht: de talrijke films kennen een ruime belangstelling en op het laatste debat (met Jaak Gabriëls) waren meer dan 100 aanwezig. Ook met de studentenproblematiek zelf houdt NSV zich bezig: via het interuniversitair tijdschrift Kraaipeet worden de studenten voorgelicht inzake vrijstellingen en besparingsmaatregelen en worden wantoestanden (zoals lekkende gebouwen en peperdure kopiekaarten) aangeklaagd. Overigens is NSV de enige studentenvereniging geweest die

op UFSAI (alsook op IHSAL en andere hogere onderwijsinstellingen) pamfletten verspreid heeft met oproep tot deelname aan de studentenbetoging van 16 oktober te Brussel.

Wat die attributen betreft die naar Nazi-Duitsland zouden verwijzen. Het ging hier om een affiche tegen de folteringen in de concentratiekampen van onder meer de Sowjet-Unie ("holocaust vandaag"), waarbij de hamer en de sikkel de vorm van een hakenkruis gekregen hadden. Beide systemen vinden we immers even gruwelijk.

Ik hoop hiermee even één en ander te hebben rechtgezet.

Bart Laeremans  
voormalig NSV-verantwoordelijke UFSAI

Nvdv: het feit dat u NSV-verantwoordelijke was spreekt natuurlijk voor de onpartijdigheid van uw visie... Wij hebben niet "enkele" maar zeer veel studenten ondervraagd. Wat de hakenkruisen betreft: dit was een van de bewarende feiten tegen NSV, naast bijvoorbeeld anti-gastarbeiders-pamfletjes en zo meer.

## Ekonomika

Op de open algemene bestuursvergadering van Ekonomika van 8 december (waar alleen Ekonomika-leden binnen mochten, en niet alle ekonomisten maar dat wist U al) werd er gesproken over gebrek aan representativiteit van referenda bij andere kringen (bv. VRG).

Als we dan weten dat bij het referendum over Ekonomika's eisenplatform 668 ekonomisten gingen stemmen, waarvan er 448 voor het platform stemden, wil dit zeggen dat op ongeveer 2200 leden (want alleen die mochten stemmen) nauwelijks 20% het platform van Ekonomika goedkeurden. Toch beschouwt Ekonomika het platform als aanvaard door de leden.

Over representativiteit gesproken.  
Luc Purnelle



met doornen.



De commissaris had nog maar net met een vol hart zijn bloemen in ontvangst genomen — omdat de politie zo voorbeeldig haar werk gedaan had — of er belandde een sneeuwbal in de nek van één van zijn agenten. Studenten-slaan (foto Jeroen Revalk)

# Volksvergadering en betoging Bloemen voor de commissaris

De actie moet verdergezet worden en zeker verbreed worden. Dat is zowat de voornaamste konklusie die we overhielden uit de eerste echte volksvergadering van het nieuwe jaar, op woensdag 7 januari, en de betoging van een dag later. Tegelijk was het echter ook duidelijk dat één en ander zeker niet zomaar van een leien dakje zal lopen. Immers, voor er van verbreding sprake kan zijn zal de beweging eerst in Leuven zelf weer op gang moeten gebracht worden. En hier lijkt iedereen precies in een heel diepe winterslaap gedommeld te zijn. Want donderdagavond lagen zelfs de kafees in de Muntstraat er uitgestorven bij. Het zal hard schudden worden.

Volksvergaderingen, het woord alleen al, munten in het verleden meestal uit door hun opperste verwarring en het vele geschreeuw. Niet zo echter vorige week woensdag in het Auditorium Vesalius waar, vooral dankzij het voorbereidende werk van een kerngroep actievoerders tijdens de kerstvakantie, op een keurige en duidelijke manier heel wat informatie kon verstrekt worden en bij momenten door de 70-tal aanwezigen ook vrij zinnol werd gediscussieerd.

## Babel

In de eerste plaats werd kort nog even ingegaan op de organisatorische veranderingen waarmee men tijdens de kerstvakantie geprobeerd heeft het Regionaal Actie-Komitee (RAK) en Sociale Raad (SORA) de officiële studentenvertegenwoordiging, (waarover we het in een vorige Veto al hadden) dichtbij mekaar te brengen, of althans beter op mekaar af te stemmen. Het daartoe opgerichte Koordinatiekomitee (KOK) zou ook moeten instaan voor een betere en efficiëntere taakverdeling tussen de actievoerders. Bedoeling is bijvoorbeeld dat voor iedere actie een drietal mensen worden aangeduid die het woord moeten (of mogen) voeren, om zo een herhaling van de 'Babelse' toestanden van voor Nieuwjaar te vermijden.

## Gekonkelfoes

Ten tweede wou men het, ook kort, hebben over de verdedkte Numerus Clausus-akkoorden die vriend Coens tijdens voorgenoemde Kerstvakantie afgesloten heeft. Daarover, en ook over andere actuele items zoals daar zijn de Wet op de Akademische Graden en de zogenaamde Fortuitaire Betoelaging, bleken echter nogal wat vragen en verdeelde meningen te bestaan. Er werd dan ook flink op doorgeplaveld, iets waar de meesten achteraf zeer gelukkig mee bleken.

Ook actievoerders hebben graag dat hun werk zinnol is.

De hoofdbrok van de avond moest echter een brede discussie over het voortzetten en het verbreden van de acties worden. Een discussie die opmerkelijk vrijver verliep dan het zinloze ongenoegen en gekonkelfoes achter de schermen van vorig jaar. Zo werd er heel open gepraat over wat je de MLB (MLB is de Marxistisch Leninistische Beweging, de studentenbeweging van de PVDA)-geladenheid van de acties, of de vraag daarnaar vanuit bepaalde hoek, kunt noemen. Zo vroeg bijvoorbeeld iemand om de beweging uit te breiden naar de mijnwerkers en het plan Gijssels toe. De grote meerderheid leek daar echter niet zo voor te vinden.

## Stout

Er werden daarenboven ook meer in het algemeen vragen gesteld naar de zin en het nut van deel 2 en 3 van het Actie-platform, dat zoals bekend eisen bevat in verband met werkloosheid en legerdienst. Achteraf wisten twee waarnemers van het studentencomité van de ULB ons overigens te vertellen dat men zich ook daar blijft af te vragen of het niet beter zou zijn het programma te beperken tot louter studenten-, of misschien beter: studie-aangelegenheden.

Een andere opvallend boude uitspraak noteerden we uit de mond van ene Bart Somers. Alle aanwezigen konden er trouwens hartelijk om lachen. "Spijtig genoeg voor sommige aanwezigen hier, maar het uur van de revolutie is nog niet geslagen". Hij had het, voor het KOK, over de manier waarop de toekomstige acties zouden aangepakt worden. In de eerste plaats

moeten die weer massaal worden, zei hij. Ten tweede moeten ze ook vastberaden zijn. En ten derde moeten het hoe langer hoe meer "stoute" acties worden.

Niet dat het KOK geweld zou willen gebruiken, nee, maar die 'speldedrukken' kunnen er wel voor zorgen dat de ordehandhavers en de overheid geïrriteerd ("uit hun geestelijk evenwicht") raken, zodat de beweging "publiciteit" krijgt en sympathie kan opwekken. Sympatie die overigens broodnodig zal zijn bij de verbreding van de acties naar HOBV, scholieren en onderwijsvakbonden toe.

## Schuchter

In dat verband wil men trouwens een vijftal dinsdagen na mekaar met een info-bus naar steden in de omgeving van Leuven (Diest, Aarschot, Mechelen bijvoorbeeld) trekken om er, als de direktie van de scholen daar toelating voor geeft, de scholieren toe te spreken, of, in het andere geval, aan de schoolpoort pamfletten uit te delen en stickers en badges te verkopen.

De volgende avond, donderdagavond, werd dan het nieuwe jaar ingestapt met een eerste, schuchtere betoging. Er kwam een kleine 250 man opdagen (waaronder een afvaardiging van 'werklozen'), en daar leken de meeste betogers nog best tevreden mee te zijn. Na een paar straten kwam er overigens een gezellige sfeer in, hier en daar kon je een flinke hartverwarmende babbelslaan, en voor het Rektoraat werd de politiekommissaris met een bos rozen bedacht. Het hoeft niet altijd oorlog te zijn.

Lode Desmet

## MET ACCO'S SCHRIJFMACHINES KAN JE ALLE RICHTINGEN UIT



Kantoorhandel  
Tienessestraat 129 **acco**

## Veto, jaargang 13 nr. 14 dd. 15 januari 1987

Redactieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredactie: Didier Wijnants

Redaktiesekretaris: Hilde Devoghel

Redactie: Geert Coene, Lode Desmet, Marc Heeren, Jan Huyse, Erwin Jans, Trui Moerkerke, Carla Rosseels, Marc Sys, Koen Van Muylen, Peter Vermeiren

Doka: Hendrik Delagrangé, Jeroen Revalk, Ingeborg Vandenberg

Zetwerk: Polleke Bijns, Ria De Schutter, Marc Heeren, Trui Moerkerke, Koen Van Muylen, Didier Wijnants

Lay out: Lode Desmet, Marc Heeren, Trui Moerkerke, Carla Rosseels, Jan van der Linden, Koen Van Muylen, Didier Wijnants Geert Coene

Huistekenaars: Peter Carmen, Tuur Ruytjens

Medewerkers: Bert Broens, Jan Camerlinck, Els Groessens, Rudy Lanssens, Pascal Lefèvre, Erik Paredis, Bruno Peeters, Christophe Verbiest, Frans Zwans

Eindredactie: Hilde Devoghel, Koen Van Muylen

Oplage: 8000 eksemplaren

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 200,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redactieadres bezorgen

Redactievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

Kamervoorzitter Defraigne (PRL) heeft een brief geschreven aan premier Martens waarin hij duidelijk stelt dat de beslissing tot numerus clausus in geneeskunde niet kan genomen worden met een volmachtbesluit. Dit zou in strijd zijn met de grondwet.

Op 23 december '86 heeft de regering beslist om voor 31 maart '87 de wettelijke schikkingen te nemen voor de numerus clausus in het kader van de nog resterende bijzondere machten. Na 31 maart beschikt de regering in principe over geen volmachten meer.

Welnu, zo repliceert kamervoorzitter Defraigne, het is luidens de grondwet onmogelijk dat de beslissing tot numerus clausus genomen wordt bij volmacht. Dit omwille van de eenvoudige reden dat de numerus clausus de individuele rechten van de burger raakt — het recht op vrije studiekeuze — en dergelijke materie kan alleen behandeld worden door de macht die hiermee de grondwet is belast, en dat is het parlement.

### Parlement omzeilen

Kortom: indien de regering tot een numerus clausus wil overgaan, moet ze dat voorstel aan het parlement voorleggen. Zoniet is de beslissing onwettig. Natuurlijk zal de regering deze klip proberen te omzeilen. Daarvoor denkt men aan twee mogelijkheden.

Ten eerste zal de regering stellen dat het parlement toch uiteindelijk de beslissingsbevoegdheid krijgt, omdat alle volmachtbesluiten achteraf moe-

## Numerus Clausus ongrondwettelijk?

ten bekrachtigd worden door het parlement. Die argumentatie lijkt geen steek te houden omdat er, althans juridisch, een fundamenteel verschil bestaat tussen effectief beslissen en achteraf bekrachtigen. Aangezien er in de grondwet staat dat de individuele rechten van de burgers (o.a. numerus clausus) effectief door het parlement beslist moet worden, zou het a posteriori bekrachtigen van een volmachtbesluit dienaangaande inderdaad wel eens ongrondwettelijk kunnen zijn.

Een tweede manier waarop men het parlement zal proberen te omzeilen bestaat erin dat men de beslissing tot numerus clausus zal rechtvaardigen met budgettaire motieven. De regering redeneert dan als volgt: de numerus clausus brengt een besparing mee en aangezien de regering volmachten heeft om de staatsfinanciën te saneren kan de regering een beslissing nemen met betrekking tot numerus clausus bij volmacht.

### Misbruik volmachten

Pech voor de regering, maar ook deze keer gaat de vlieger niet op. Gewoonweg omdat de numerus clausus helemaal geen besparing inhoudt. Integendeel, het zal eerder de uitgaven verhogen (zie elders).

Volgens Defraigne kan de regering in deze materie het parlement niet omzeilen, noch door het numerus clausus-besluit achteraf te laten goedkeuren door het parlement, noch door het te motiveren met budgettaire motieven. Vanuit juridisch oogpunt is het een misbruik van de wet waarbij de bijzondere machten werden toegekend en fundamenteel botst het met de grondwet. Het zijn zware aanvallen op het functioneren van de democratie. Maar Defraigne is goed geplaatst om het te weten. Hij is bovendien van plan om het niet bij deze brief alleen te laten. Hij besluit zijn brief met de "wellicht overbodige toevoeging dat hij zich zal verzetten indien het parlement hierover (numerus clausus, nvd) niet in alle soevereiniteit kan beslissen".

### Parlement is tegen

Indien het huidige numerus clausus voorstel van de regering — verbod om eerste kan te bissen — inderdaad aan het parlement zou voorgelegd worden, is de kans groot dat het voorstel het niet haalt. Waarschijnlijk stemmen de oppositiepartijen (SP-PS, VU en Agalev-Ecolo) tegen, bovendien zijn ook de Vlaamse liberalen tegen een numerus clausus omwille van de vrije keuze van de studierichting. Bij de franstalige

liberalen is het niet zo duidelijk: Gol is een entoesiaste promotor van numerus clausus én vriend van dokter Wynen en zou wel zijn volledige fractie kunnen laten voor stemmen, samen met CVP-PSC.

Als we van die veronderstelling uitgaan en rekening houden met de huidige zetelverdeling, dan wordt het voorstel tot numerus clausus afgekeurd in het parlement. Bijvoorbeeld in de Kamer zouden er 122 tegenstemmen zijn en 90 voor.

Het wordt dus afwachten hoe de regering op die kritiek van Defraigne zal reageren. Natuurlijk gaat zo'n juridische discussie niet naar de grond van de zaak zelf: de studenten ageren in de eerste plaats tegen numerus clausus omdat het een onverantwoord aanslag is — en de zoveelste op rij — op de democratisering van het onderwijs. Voor ons blijft dat primordiaal. De juridische discussie gaat over het feit dat het parlement, en niet de regering, over de numerus clausus moet beslissen. De principiële discussie gaat over het effect van numerus clausus op de democratisering van het onderwijs, de juridische discussie behandelt de vraag wie er beslist, de regering of het parlement.

Als de regering de grondwet respecteert — dat is toch niet teveel gevraagd, dachten we — kan het parlement alvast over één aspect van de democratisering van het onderwijs, de numerus clausus, beslissen. Gegeven de alternatieve meerderheid die tegen dat voorstel gekant is, zou dat wel eens zuur kunnen opbreken voor Martens en Gol.

Marc Sys

De regering stelt het voor alsof al haar maatregelen genomen worden omwille van de noodzakelijkheid van de sanering van de overheidsfinanciën. Dat liedje wordt eindeloos afgedreund en vooral: het verkoopt goed. Maar dat geldt zeker niet voor alle maatregelen: bijvoorbeeld de numerus clausus in geneeskunde zal zeker geen besparing sorteren. Integendeel is de kans groot dat door de numerus clausus de staatsuitgaven stijgen. We maken een eenvoudig rekensommetje.

Momenteel worden de unieffs betoelaagd per student. Bijvoorbeeld iedere student eerste kandidatuur geneeskunde brengt ongeveer 450.000 fr. in de kassa van de unief. Dat wordt gebruikt voor zowel het wetenschappelijk onderzoek als voor het onderwijs.

### Het kabinet

Voor de universiteiten stelt er zich een financieel probleem bij de dreigende numerus clausus, met name de drastische daling van de middelen voor wetenschappelijk onderzoek (en ook voor onderwijs natuurlijk). Om de universiteiten te paaien wordt er daarom aan een ander financieringsstelsel gewerkt voor de universiteiten, de zogenaamde forfaitaire betoelaging. Dit betekent dat de universiteiten een vast bedrag krijgen, waardoor het voor hen financieel niet meer interessant is om meer studenten aan te trekken en de facto de numerus clausus aangemoedigd wordt.

Het uiteindelijke compromis dat uit de bus zal komen, zal in de richting gaan van het afzonderlijk betoelagen van het wetenschappelijk onderzoek en het onderwijs. Het wetenschappelijk onderzoek zou een vast bedrag krijgen en voor de onderwijsuitgaven zouden de unieffs nog wel per student betoelaagd worden. Althans zo werd ons door het kabinet gezegd.

In concreto betekent dit dus een deels forfaitaire betoelaging, hetgeer tegemoet komt aan de eisen van de rektoren. Hun vrees dat, samen met het aantal studenten, ook de financiële middelen voor wetenschappelijk onderzoek sterk zouden dalen, is hierdoor van de baan. Het bedrag dat in de toekomst daaraan gespenseerd zal worden, ligt vast en blijft behouden op het huidige peil.

### Wantrouwig

Voor de overheid leidt dat tot een konstante uitgave voor wetenschappe-

## Numerus Clausus geen besparing Parels voor Wynen

lijks onderzoek. Aangezien er minder studenten geneeskunde zullen zijn en de onderwijsuitgaven nog wel per student berekend worden, leidt dat tot een minderruitgave voor de staat. Volgens het kabinet is het resultaat van het geheel dus een besparing: status quo voor wetenschappelijk onderzoek en minder geld voor onderwijs.

Omdat het kabinet daar zo op hamerde, werden wij natuurlijk wantrouwig en maakten de proef op de som. Ons resultaat: numerus clausus in geneeskunde leidt tot hogere staatsuitgaven. We stellen een eenvoudig rekensommetje voor. We gaan uit van 1000 geneeskundestudenten. Momenteel krijgen die per student 450.000 fr., wat een totale kost meebrengt voor de overheid van 450 miljoen. Uit navraag bleek dat daarvan ongeveer 2/3 besteed wordt aan wetenschappelijk onderzoek en 1/3 aan onderwijs. Dat is van belang omdat in de toekomst deze apart betoelaagd zullen worden.

Maar Coens kwam, zag en voerde een numerus clausus en een gedeeltelijke forfaitaire betoelaging in. Wat zullen daarvan de financiële gevolgen zijn? Voor het wetenschappelijk onderzoek zal men voortaan een vast bedrag uittrekken dat minimaal gelijk is aan het huidige. Toegepast op ons voorbeeldje is dat 300 miljoen, zijnde 2/3 van 450 miljoen. Hoe groot zullen de onderwijsuitgaven zijn? Die bedragen grosso modo 1/3 van de subsidies, zijnde 150.000 per student. We mogen uitgaan van een numerus clausus van ten minste 30%: dat is ons officieel bevestigd, al noemen ze het geen numerus clausus. Waardoor in ons voorbeeld nog 700 studenten overblijven, van de initiële 1000, waardoor de unief 150.000 fr. subsidies krijgt per student, hetgeen 105 miljoen maakt.

### Globaal resultaat

Resultaat van dat alles: in het nieuwe systeem zullen de geneeskundestudenten in ons voorbeeld 405 miljoen kosten: 300 miljoen voor wetenschappelijk onderzoek en 105 miljoen voor onderwijs. In het huidige systeem kosten die 1000 studenten 450 miljoen. Dus een besparing zegt het kabinet.

Tot hertoe klopt de rekening wel, maar ze is nog niet afgesloten. Immers, de 300 studenten die in het voorbeeld getroffen worden door Coens' Clausus, zullen via een systeem van polyvalente kandidaturen overstappen naar andere richtingen. Het is nogal wiesd dat ze ook daar geld

financieringsmechanisme 450 miljoen kosten. Numerus clausus is niet alleen nefast voor de democratisering van het onderwijs maar in dit geval ook voor de staatskas.

### Smoesje

Heel precies is de berekening natuurlijk niet, maar het geeft allesszins een richting aan van het budgettaire effect. Het is zeker geen overschatting omdat de uitgaven vrij minimalistisch berekend werden.

We kunnen dan ook konkluderen dat de numerus clausus geenszins leidt tot besparing. Het is enkel een demagogische truuik van de regering om de maatregel te forceren en vooral om via dit smoesje het parlement te kunnen passeren (zie: "Ongrondwettelijk").

De regering maakt hier een duidelijke keuze: er wordt ingegaan op de eisen van het artsensyndicaat, en tegelijk wordt in de sociale sector drastisch gesnoeid.

Marc Sys



## Sid and Nancy Pijnlijk mooi

In januari '78 splitten The Sex Pistols. Omdat ze als commerciële groep volledig in de greep van hun platenfirma, Virgin, zijn. Omdat ze totaal gemanipuleerd zijn door hun gewetenloze manager, Malcolm McLaren. Maar vooral omdat de bassist Sidney Vicious de ster van de groep is geworden. Zijn leven en verhouding met groupie Nancy Spungen is het onderwerp van Paul Cox' tweede film: *Sid and Nancy*. Een film over punkers van een regisseur die debuteerde met een punkfilm: *Repo Man*.

De term punkfilm verwijst naar de vorm en niet naar de inhoud. Vorm-

lijk is Sid and Nancy zeker niet punk. Integendeel. Het lijkt kwa vorm eerder een BBC-dokumentaire: afstandelijk, de feiten sec weergevend, onderkoeld. Slechts naar het einde toe wordt de observerende stijl wat afgezwakt. Globaal bekeken is de regie, fotografie en montage vrij braaf (enkele uitzonderingen daargelaten). Deze braafheid is echter de sterkte van de film. Want Cox geeft op een koele en realistische wijze weer hoe hard, hoe pijnlijk liefde wel is.

Liefde in al haar vormen en met al haar gevolgen is het onderwerp van Sid and Nancy. De film verhaalt in één grote flash-back (opgebouwd zoals Attenboroughs *Gandhi*) over het ontstaan en de groei van de liefde tussen hen beide. Met als summum de totale liefde, liefde die uitmond in dood. Het is dus NIET het verhaal van The Sex

Pistols. Deze dienen enkel om de film in te kleeden en te verkopen, maar geven toch aanleiding tot enkele sterke momenten — al is de muziek die je te horen krijgt afkomstig van The Pogues, Joe Strummer en Pray for Rain.

Wanneer het verhaal begint is Sid Vicious (oorspronkelijk alleen een fan van de Pistols) reeds lid van de groep. Meer zelfs: op dat moment is voor de groep reeds het begin van het einde ingetreden. Vicious en niet leadzanger Johnny Rotten (nu John Lydon van Public Image Ltd.) is de ster van de groep. Niet omdat hij zo goed is, wel omwille van zijn superbe podiumact. Dat hij de beste akt had (de groep bezat geen akt als groep, maar de leden dienden individueel voor hun présence te zorgen) heeft een eenvoudige verklaring. Sid had de Pistols nog langs de andere zijde — als fan in de woelende massa — meegeemaakt en wist dus precies wat de fans wilden.

Maar goed, de film handelt niet over een groep, wel over twee geliefden. Ze

ontmoeten elkaar bij den vriendin van hun beide. Maar omdat de Pistols geen behoefte hadden aan vrouwen ("Seks is vies" zegt Johnny Rotten), mislukten Nancy's eerste verleidingspogingen. Wat ze met haar lichaam niet kan, lukt haar echter wel met heroïne. Zo start een relatie vol ups en downs. Na de split van The Sex Pistols trekken ze samen naar New York en leven alleen nog voor elkaar (en de heroïne uiteraard). Maar Nancy wordt ambitieus en wil Sid weer aan de slag krijgen. Sids luiheid doet dit mislukken. Als hij niet meer voor mij wil

zingen, moet hij me maar de hoogste uiting van zijn liefde geven, denkt Nancy. Voor haar is dat de dood.

De moord is voor Sid de enige oplossing. Hij heeft Nancy zo vaak ontgoocheld... Nu ze van hem het hoogste verlangt (en dat doet ze, want ze smeeft er hem enkele malen om), zal hij uiteindelijk laten zien dat hij iets ook goed kan doen — hoe cynisch dit ook moog klinken. Als dood voor haar uiterste liefde is, zal hij die geven. Liefde en alleen liefde brengt de handeling mee. Love kills.

Christophe Verbiest



Net als in de film, Sid and Nancy.

## Jongeren, je rechten

Meer en meer groeit het besef dat de jongeren — de mensen tussen vijftien en de meerderjarigheid — een belangrijke groep vormen in onze samenleving. Al de ons omringende landen brachten de *volwassenleeftijd* naar achttien jaar. België doet het zoals steeds iets minder snel. AMOK, een Antwerps jongereninformatie- en adviescentrum, vertaalde het oorspronkelijke *Jeunes: vos droits* teneinde de ingewikkelde rechtsmaterie toegankelijk te maken voor "jongeren die in de problemen of conflictsituaties zitten en die behoefte hebben aan afbakening en realisering van hun rechten".

*Jongeren je rechten* is opgevat als een zeer ruime juridische vraagbaak voor minderjarigen, opgedeeld in twaalf

hoofdstukjes. Werken staat centraal, of wat dacht u. Door middel van een alfabetische woordenlijst én een uitgebreide inhoudstafel vind je vrijwel onmiddellijk, de gezochte situatie in een lichte en verzorgde lay-out. De oplossing die je dan aantreft houdt het midden tussen juridisch jargon en gewone mensentaal. In de kantlijn wordt steeds het desbetreffende wetsartikel of relevante rechtspraak geciteerd. Blijft de vraag of de doelgroep van het boek daar een boodschap aan heeft, en voor zover dit werk pretendeert een "onontbeerlijk praktijkboek voor juristen" te zijn, stellen wij ons dezelfde vraag.

### Soldaatje spelen

Wat het arbeidsrecht (werken, werkloosheid) en het personen- en familie-recht (ouders, meer autonomie, samenleven, huwelijk, echtscheiding) betreft kan je steeds met de overgrote meerderheid van je vragen bij dit boek terecht. Over militie heeft het daaren-

tegen nooit gehoord. Dienstplicht en de alternatieven daarvoor worden schandelijk in de kou gezet; of krijg je (als mannelijk sujet) die eerste oproeping niet op je zestiende?

De schoolgaande jeugd daarentegen krijgt dan weer wel de aandacht die ze verdient. De leerplicht en het studie-toelagenstelsel worden deskundig uit de doeken gedaan. Jammer genoeg wel met de cijfers die gelden voor school- of academiejaar 85-86. Reeds dit jaar zal de lezer dus verouderde cijfers krijgen, doch geen nood, de informatieadressen staan ook vermeld.

Al bij al een goed bedoeld boek, dat nog te kampen heeft met de klassieke kinderziekten. De prijs is daar zeker niet de laatste van: 700 ballen voor een vierkant boek. En daarvoor krijg je niet eens een harde kaft. Een must voor een "naslagwerk", of niet soms?

Geert Coene

*Jongeren je rechten*, van Beauthier en Hamade werd uitgegeven bij EPO en kost 700 frank.

## Relativerende stripmakers

Met het verstrijken van de jaren worden ook stripauteurs ouder. Sommigen durven dan pas wat relativerend tegen hun werk aan te kijken. Dit brengt veelal met zich mee dat hun strips rijker, menselijker, kortom interessanter worden. In drie recente Casterman-uitgaven zijn daar sporen van terug te vinden.

Allereerst is er "De Japanse blondine" van Jean-Claude Denis. Allicht zegt die naam je niet veel. Van zijn personage Luc Leroy zijn nog alleen maar wat kortverhalen in *Wordt Vervolg* verschenen. Nu heeft ie in dus een lang verhaal geschreven, waarvan het plot nogal naar mottoballen ruikt. Maar de inkleding, de couleur locale, de personages en vooral de vertelwijze

zijn hedendaags. Tranches de vie, mensen met ups en downs, liefde en frustraties, het ziet er allemaal heel herkenbaar uit. De sterkte van Denis zit hem nochments in de humor, licht ironisch en zelden vingerdik, zodat je als lezer ook nog wat te doen hebt.

Ook Micheluzzi's "Marcel Labrume" moet je met een frisse kop lezen. Micheluzzi is niet helemaal uit vrije wil striptekenaar geworden. Zijn eerste strips durfde hij trouwens niet met zijn echte naam te ondertekenen. Sinds een paar jaar wel en dat mag ook, want "Marcel Labrume" is een geslaagd album. De tekenstijl ligt in het verlengde van Milton Caniff; dus louter zwart en wit, gevarieerd, soms wat inkoherent maar steeds mooi uitgebalanceerd. Het verhaal wordt in één lange flash-back door de hoofdfiguur verteld. Net zoals in een film noir wordt hij door de komst van een bijzondere vrouw 'herdoopt', onder-

gaat hij een ingrijpende verandering. Niet ten onrechte trekt Mat Schifferstein in een inleiding de vergelijking met de filmklassieker *Casablanca*.

Maar het album dat nog de meeste inspanning van de lezer vergt, is ongetwijfeld de nieuwste Corto "Het gouden huis van Samarkand". Bijna 150 bladzijden lang volgen we Corto Maltese op zijn speurtocht naar een schat. Klassieker kan het haast niet, hoor ik je al hardop roepen, maar dan ken je Hugo Pratt niet. Net zoals een stijlvolle minnaar weet hij de klimaks, het einde zo lang mogelijk uit te stellen. Als lezer moet je door hinderlijke dialogen, talloze herhalingen van het hoofdthema: wie ben jij? Er is voortdurend sprake van persoonsverwisselingen: Corto wordt voor iemand anders gehouden en vice versa, hansworsten worden helden, gevengenen worden instructeurs... en doden blijven slechts gewond.

Steeds wordt je verward, je aandacht op de proef gesteld... soms raak je mee verzeild in wonderlijke toestanden (blz. 47, 61, 73, ...). Het verhaal wordt afgeremd en dat is ook de bedoeling van Pratt. Uiteindelijk zal Corto de schat niet vinden en zal hij zijn dubbelganger ook niet ontmoeten (tenzij in een droom).

Pascal Lefèvre



IK HOU VAN POKEREN, OM 4 UUR 'S OCHTENDS HAD IK BIJ DE BOHEMIËNS EEN RIJKE TURKSE ZAKENMAN EN EEN ZUID-AMERIKAANS DIPLOMATENECHTPAAR UITGEKLEED.

Micheluzzi's contrastrijke tekeningen zorgen voor visueel genot in "Marcel Labrume". Inspiratie bronnen: film noir en de stijl van de Amerikaanse striptekenaar Milton Caniff.

## Klassiek Komiek Lach ook eens met een komedie

Er zijn geen komedies meer. Behalve het zwarte pareltje *After Hours* ontgoochelde zowat elke met veel bombarie aangekondigde komedie (Clockwise, Hannah and Her Sisters, Down and out in Beverly Hills...). Ik heb vorig jaar nog het hardst gelachen met Top Gun, al zal dat wel niet de bedoeling geweest zijn. Jammer dat Rastelli Stallones nieuwe film, *Cobra*, niet naar Leuven haalt. Want te oordelen naar het voorfilmpje en de fragmenten die ik eruit zag moet je bij deze film konstant plat gaan van het lachen. De Andere Film Leuven programmeert volgende week zes klassieke komedies.

Een festival over klassieke komedies zonder de Marx Brothers is maar een half festival. En dat hebben ze bij DAF ook door: *Monkey Business* (1931, 77 min.) van de hand van Norman Z. McLeod (verwar deze film niet met de gelijknamige screwball-komedie uit '52 met Cary Grant en Marilyn Monroe). De Marx-Brothers: begonnen als vijfjal, geëindigd als driespan. Grummo verliet de groep in 1922 en Zeppo, de jongste, bleef tot 1934. De overige drie zijn het bekendst geworden: Groucho, met de zwarte snor, bril, lange sigaren en het slecht zittende kostuum, speelt meestal de hoofdrol. Hij wordt bijgestaan door Chico, de pianist met het Italiaans aksent en Harpo, de harpist met de grote blonde pruik die alles letterlijk opvat. Van de Marx Brothers zijn op de eerste plaats *Duck Soup* en *A Night at the Opera* de filmgeschiedenis ingegaan. *Monkey Business*, overladen met visuele grappen en woordspelingen, is echter ook niet mis. Van Norman Z. McLeod kan je ook nog *The Secret Life of Walter Mitty* (1947, 100 min.) bekijken. Een wat mindere film met in de hoofdrol Danny Kaye.

Een regelrechte klassieker is *Ninotchka* (1939, 110 min.) van Ernst Lubitsch. Deze Amerikaanse regisseur van Duitse afkomst maakte vooral naam met ironische komedies zoals *To Be Or Not To Be*, *Heaven can wait* en *Ninotchka*. De hoofdrol in deze laatste film wordt gespeeld door de mysterieuze actrice Greta Garbo. Ze speelt, zoals altijd, de verleiderster. Ze kan niets anders spelen omdat ze met haar lach, haar ogen en blonde haren de verpersoonlijking van de verleiding is. Twee jaar na deze rol, op 36-jarige leeftijd en

op het toppunt van haar roem, trok zij zich uit de filmwereld terug. Van een andere bekende regisseur is *Arsenic and Old Lace* (1942, 115 min.): Frank Capra. Hij is één van de belangrijkste vooroorlogse Amerikaanse cineasten en titels als *It Happened One Night*, *Mr. Deed Goes to Town* en *You Can Take It with You* klinken je vast bekend in de oren. De geprogrammeerde film is niet zo bekend, maar dat zegt nog niets over de kwaliteit. In die film krijgen twee oude dames regelmatig heren op bezoek, die ze dan het hoekje omsturen.

### Boa konstik

De aanrader van dit festival is *Bringing up Baby* (1937, 100 min.), een screwball-komedie van Howard Hawks. In *Bringing up Baby* kreeg ie Katherine Hepburn als tegenspeelster: de Meryl Streep van de jaren '40 en '50. Hepburns lievelingsregisseur George Cukor noemde haar 'een boa konstrik op dieet'. Dat zegt voldoende. Gelukkig heb je daar bij het bekijken geen last van. Samen met paleontoloog Cary Grant gaat ze op zoek naar haar troetelbeest: de luipaard Baby. Deze verwelende komedie heeft de snelheid van een TGV en laat je van twee groten uit de acteurswereld genieten die ronduit schitterende prestaties neerzetten.

Dit festival wil de kijker de films presenteren zoals ze vroeger getoond werden: met (grappig) voorfilmpje. De ene dag is dat een kartoon van Tex Avery (zeg maar de voorlopers van Tom and Jerry of Woody Woodpecker), de andere dag een kortfilm van Charles Chaplin of Buster Keaton. Daar de vloer van Auditorium Vesalius niet van de zachtste is, één goede raad, fasten your seatbelts.

Christophe Verbiest

Advertisement for L. DE BEULE DAGBLADHANDEL. The ad features a cartoon illustration of a man sitting at a desk reading a newspaper. Text in the ad includes: "L. DE BEULE DAGBLADHANDEL", "A. VESALIUSSTRAAT 35 LEUVEN", "016-232821", and "OPEN MA VR 7:00-10:00 ZAT. 7:00-16:00".



(foto Jeroen Revalk)

## Discordia op toneel en in gesprek

# “De toneelspeler heeft het recht zichzelf eindeloos te herhalen”

In een onbehaaglijk winters weertje begon vorige maandag de Week van de Onbehaaglijke Komedie. In de volgende Veto kan je een uitgebreid verslag lezen, maar vandaag alvast een voorproefje. Maandag was het Maatschappij Discordia die — na Jan Decorte en zijn HTP — het teaterluik openden met het eerste deel van hun “feuilleton”, *Het Atelier*. Dinsdagochtend dan luiden Jan Joris Lamers (de regisseur van Discordia) en Wim Van Gansbeke een eind weg over Discordia. En wij probeerden er ook iets van te begrijpen.

De Week lijkt — als je na de eerste dag al konklusies mag trekken — een groot publieksukses te gaan worden: de voorstelling op maandag was helemaal uitverkocht, al lokte het aperitief-gesprek niet veel mensen door de kou. Discordia is al lang dat duister “Hollands” gezelschapje niet meer, en zorgt steeds voor volle zalen. Terecht, zonder twijfel, want hun visie op teater en wijze van teater spelen zijn uniek. Je merkt ook duidelijk dat de experimenten van Discordia alleen maar nieuwe wegen openen, en niet — zoals bij andere moderneren — alles overboord gooien.

Maar als je zo een paar dingen van Lamers gezien hebt, ga je je toch ook vragen stellen. De methode van Discordia is in heel wat stukken vergelijkbaar. Centraal staat de tekst (niet de akteur, of de regisseur, of het decor), die meestal *sec* gedebiteerd wordt,

vaak zelfs wordt hij erdoor gejaagd. Soms krijgt die tekst daardoor een grotere impact, maar soms gaat hij ook gewoon over je heen. Verspilling van energie is dat dan, want je voelt dat Lamers de tekst aan je kwijt wil.

De *enscenering* is meestal ook *ver* van realistisch: het decor *suggeriert* alleen maar de plek waar alles gebeurt. Ook de kostumes bevatten verwijzingen naar hoe het stuk “normaal” gespeeld zou worden. Op elk gebied wordt van de toeschouwer heel wat invulwerk verwacht.

Verder wordt er met zichtbaar plezier tegen de teaterconventies getraat: er wordt luidruchtig met rekvisieten gesleurd tijdens de scenewisselingen, er staat een bandopnemer op het toneel, tijdens de pauze werken de acteurs mee aan de opbouw van wat volgt, enzovoort. Eigenlijk zijn dat dingen die je allemaal al gezien hebt.

*Het Atelier* is handig als Algemene Inleiding tot Discordia. Er wordt niet één stuk gespeeld, maar een collage van fragmenten uit verschillende stukken. Discordia-eksegeten worden vast wild als ze weer een allusie ontdekken, of een flard uit *Shakespeare dringend gesucht*, of uit dat koningsdrama, die society-komedie. De andere mensen konden het ook best leuk vinden, al laat het geheel weinig na. Maar ja, moet er wel een geheel zijn? In het begin van de voorstelling hoor je de acteurs beargumenteren dat er geen geheel nodig is, omdat de toeschouwers dat toch na afloop proberen uit mekaar te peuteren. Het is ouderwets nog een “stuk” te willen vinden.

De fragmenten op zich zijn heerlijke stukjes teater: de Discordia-acteurs zijn enorm op mekaar ingespeeld, en akteren met een vlotheid die geen Vlaming hen nadoet. Ze wisselen ernst en ironie af, en schakelen over van de ene stijl op de andere binnen één scene, steeds met een “knippoeg” naar die of die theorie of auteur.

Dinsdagochtend dan, het aperitief-gesprek. Weinig volk in de zaal — als je de organisatoren even uit de zaal wegducht zaten er niet meer dan zo'n twintig mensen. En dat is wel jammer, want het gesprek viel nog aardig mee, vooral dan om de dingen die niet

gezegd werden. Een hele tijd was er een communicatiestoornis tussen Van Gansbeke, die de ene sigaret na de andere opstak, en Lamers, die zich steeds moest ekskuseren dat hij niet echt op de vraag antwoordde.

Dat leek me ook logisch, gewoon omdat het standpunt van de kritikus en de teatermaker vaak onverschouwerbaar zijn. Dingen die je als toeschouwer pas op de premiere ziet, zijn bij Discordia gegroeid in repetities, en kunnen voor Lamers alleen maar zijn wat ze zijn, zonder dat hij precies weet waarom: “Het gaat om instincten. Als alles bij mekaar komt, konkludeer je: zo heeft er iets uitgezien. Pas jaren later besef je soms waar het om ging.”

Andere componenten van een Discordia-voorstelling kon Lamers dan wel verklaren. Sinds het begin van de twintigste eeuw is heel wat veranderd — niet alleen in de teaterwereld — en dat zorgt ervoor dat een stuk van bijvoorbeeld Shakespeare of Oscar Wilde nu heel anders moet gespeeld worden. Het decor is daar een eerste onderdeel van: een overdadig realistisch decor leidt je te veel af van het spel, en daarom vervang je die overdaad door diepte- en diagonaalwerking. De acteurs worden vaak door het publiek vanop een tribune bekeken, en dus kan je de diepte in de scene als betekenaar gebruiken. Hetzelfde principe rechtvaardigt bepaalde coupures en aanpassingen: als bij Wilde heel de tijd in een stuk gekaart wordt, heeft dat zonder twijfel een betekenis. Maar die dingen moet je in de jaren '80 anders in beeld brengen, bijvoorbeeld door de reëlaanwijzing bijvoorbeeld gewoon voor te lezen, iets wat bij Discordia frekwent gebeurt.

### Sigmund

Dat laatste houdt ook verband met de nieuwe visie op kunst in onze eeuw: het kunstwerk was vroeger een aparte entiteit, maar verwijst nu meer en meer naar de maker, soms zelfs alleen nog naar die schepper. Zo kan ook de akteur die op het podium staat naar zichzelf verwijzen: “Sinds het kubisme hebben de dingen een voor- en een achterkant.”

De dikwijls onderkoelde lezing van de tekst situeert Lamers bij het naturalisme en ook later Freud: “Je kan bang zijn zonder er bang uit te zien. Neurosen kunnen tientallen uitwendige vormen aannemen. De reakties op hevige momenten komen bij ons dan ook later — da's de “naslag”. Het publiek ziet ook dat je een scheiding aanbrengt, en gaat er over nadenken.”

Vòòr het gesprek over *Het Atelier* zelf probeerde Wim Van Gansbeke enkele punten van kritiek op Discordia te formuleren — grotendeels terechte kritiek, volgens mij —, maar stuitte daarbij op de klassieke reaktie van de kunstenaar die praat over zijn “kinderen”, en geen kritiek verdraagt.

De hoge moeilijkheidsgraad van vele Discordia's stoort Lamers niet echt: hij probeert rekening te houden met de idee dat er bij elke voorstelling mensen zitten die Discordia niet kennen, maar zegt wel zelf te streven naar een “vast” publiek dat alles begrijpt. Overigens vereist niet elke voorstelling enige voorkennis. Dat de Discordia-acteurs vaak slordig, onverstaanbaar praten is hun recht: de toneelspeler mag niet in zijn keurslijf gedwongen worden. Er moet altijd een soort marge zitten, de toneelspeler kent een geleidelijke ontwikkeling.

Dat sommige Discordia's bijna herhalingen lijken van vorige, is opnieuw een recht van de akteur: “De toneelspeler heeft het recht om zichzelf eindeloos te herhalen. Ik krijg naar aanleiding van die vraag toneelspelers-kriebels. Het publiek moet de toneelspeler echt zijn leven gunnen. Je raakt daar aan een zenuw. Weet je dat een toneelspeler zich nog maar onlangs publiek mag verheugen!”

### Gruwelkamer

Het publiek moest dan zelf het gesprek over *Het Atelier* op gang trekken, wat er in resulteerde dat er nauwelijks discussie kwam. Enige voorkennis was bij *Het Atelier* precies te vermijden volgens Lamers, want het stuk is een spontane verkenning van een samenraapsel van fragmenten. Een verklarend programmaboekje zou van *Het Atelier* een rondleiding maken. Overigens is de cirkel *associatief* wel rond: het stuk begint met de vader, en eindigt op dezelfde plek. Daarussenin zit de “gruwelkamer van wat een toneelspeler kan overkomen”. Echt komisch is pas het deel na de pauze, maar de inspanning van de toeschouwer om deel I uit te zitten, vindt Lamers maar normaal: “Je moet eerst een vreselijke hel door om daarna we grappige stukjes te mogen zien.”

Voor Lamers is alle teater meteen ook “teater over teater”. Er bestaat geen stuk dat niet over teater gaat. Heel de geschiedenis door heb je toneelacteurs gehad die zelf ook akteur waren, of er tenminste dicht bij stonden. Dat merk je gewoon aan de tekst, die het proces van lezen en schrijven weerspiegelt. Ze zetten ook een konstruktie op, en sinds Meyerhold (een teaterteoritikus) mag je dat ook tonen, mag je de facaden neerhalen. Dat is de taak van de moderne regisseur. Gerardjan Rijnders had zo ooit eens moeilijkheden met zijn directeur: “Waarom, mijnheer Rijnders”, vroeg hij hem, “regisseert u steeds van die gewelddadige dingen?” Rijnders antwoordde toen: “Als u me een stuk kan geven dat niet over dat onderwerp gaat, brengt u het me dan, en we spelen het meteen.”

Koen Van Muylen

## De zothheid in de Nationale Bank

Wie de tentoonstelling over Erasmus in de Centrale Bibliotheek van de KULeuven gemist heeft, hoeft niet te wanhoppen. Tot 27 februari kan men zijn licht nog opsteken in het agentschap van de Nationale Bank te Leuven, waar de expositie *Ex domo Erasmi* loopt.

1986 was een Erasmusjaar maar aan de KULeuven werd de humanist pas op de valreep van het jaar bedacht met een tentoonstelling. Bijna gelijktijdig pakte de Nationale Bank uit met een vergelijkbaar initiatief. Leuven blijkt dan toch nog bijtijds het nodige respect op te brengen voor de grote teoloog en literator. Dat is niet altijd zo geweest.

In 1518 verliet Erasmus noodgedwongen de universiteitsstad, nadat hij verdacht was van reformistische sympathieën. Hij verbleef korte tijd te Anderlecht, in het huis dat nu zijn naam draagt en waarin een museum is ondergebracht. Momenteel worden dringende herstellingen uitgevoerd aan het Erasmushuis. De Nationale

Bank van België stelde haar lokalen ter beschikking om de kostbare inboedel een veilig onderkomen te bezorgen. Tegelijkertijd werd er van de gelegenheid gebruik gemaakt om de historische stukken voor het publiek toegankelijk te maken.

In de benedenzaal van de tentoonstelling vinden we oude en jongere exemplaren van de *Lof der Zothheid*, het werk dat in onze tijd het meeste bekendheid geniet. Daarnaast liggen de *Colloquia* en de *Adagia* die door Erasmus en zijn tijdgenoten als belangrijker beschouwd werden dan het humoristisch-satirische *Lof der Zothheid*. Sommige van deze werken ontkwamen niet aan de censuur: hele passages werden doorgehaald of oververfd, in naam van het katolicisme. De intollerantie vierde hoogtij in deze verscheurde tijd.

De sfeer van de vijftiende en zestiende eeuw wordt in de bovenzaal opgeroepen door gotisch meubilair. Een aantal kasten en koffers geven een idee van het interieur waarin Erasmus moet geleefd hebben. Daarnaast zijn een aantal prachtige schilderijen, tekeningen en gravures van Erasmus te bewonderen. Quinten Metsijs, Al-

brecht Dürer, Hans Holbein, Antoon Van Dijck, Lucas Vorsterman en anderen vereeuwigen de humanist.

De tentoonstelling geeft een idee van Erasmus' afkomst, zijn literaire activiteiten, zijn positie in de godsdiensttwisten en zijn kontakten met vooraanstaande tijdgenoten zoals Karel V, Adrianus VI en Thomas Morus, om maar de bekendsten te noemen. Het is allemaal minder erudit dan de tentoonstelling *Erasmiana Lovaniensa* in de Centrale Bibliotheek, maar daar staat tegenover dat *Ex domo Erasmi* veel toegankelijker is voor een groot publiek. Door de schilderijen, prenten, penningen en het meubilair zit er meer afwisseling in. De catalogus kan voor enige verwarring zorgen aangezien deze een andere indeling dan de tentoonstelling volgt. Dit wordt wel opgevangen door de interessante rondleidingen. Voor wie zich de moeite getroost de goed beveiligde drempel van de Nationale Bank te overschrijden betekent deze tentoonstelling zeker een leerrijk uurtje.

De tentoonstelling is elke werkdag van 9 tot 17 uur te bezichtigen, en dit nog tot 27 februari e.k., in het agentschap van de Nationale Bank, Grote Markt 5, Leuven. De toegang is vrij en een verzorgde, geïllustreerde catalogus kan gratis verkregen worden. Men kan ook een afspraak maken voor een groepsrondleiding met gids op het nummer 016/23.86.11.

Els Groessens



## Akademische Raad: mandatendans Dilemans belooft iedereen een stoel

Op de academische raad (AR) van 12 januari werd ondermeer de ontwerpbegroting voor 1987 en, daarmee samenhangend, de aanpassing van de omkadering van de faculteiten besproken. Alhoewel dit op het eerste zicht niet veel zaaks laat vermoeden, heeft het toch heel wat deining veroorzaakt.

Volgens professor Tavernier, algemeen beheerder, wordt met het opstellen van de begroting het profiel van de universiteit bepaald. Door het leggen van akten legt men het specifiek karakter van de KUL vast. De grote lijnen voor dit jaar zijn het

bijkreëren van 100 nieuwe mandaten en het uitbreiden van de computerkapaciteit.

De uitbreiding van de computerkapaciteit komt voornamelijk ten goede aan de administratieve diensten en de bibliotheek (Dobis-Libis systeem). Het plots creëren van 100 nieuwe (assistent-)mandaten is bedoeld voor het opvangen van problemen in faculteiten die met een sterke groei van studentenaantallen te kampen hebben (voornamelijk rechten, economie en toegepaste wetenschappen).

Voor de ontvangsten van het boekjaar 1987 (dat samenvalt met het burgerlijk jaar) voorziet Tavernier geen stijging van de ontvangsten (door de besparingsmaatregelen van de regering). Voor de uitgavenkant is er een

stijging van het aantal mandaten met 3% begroot, en een daling van de werkingskredieten met 6%. Die daling is, nog steeds volgens Tavernier, bedoeld om de bijkomende mandaten te financieren en te voorzien in een reserve voor groot onderhoud van gebouwen.

### Omkadering

Afhankelijk van het aantal studenten voorziet de wetgever in een aantal mandaten, hetgeen de omkadering genoemd wordt. Per groep van zes, negen of veertien studenten (afhankelijk van het studiejaar en studierichting) krijgt de universiteit één mandaat. Door de te sterke groei van de studentenaantallen, en door de besparingsaktes de voorbije jaren blijkt dat een aantal faculteiten zeer sterk onderomkaderd zijn ten opzichte van de wettelijke norm. De faculteit rechtsgeleerdheid kent een onderomkadering van 30,5%, hetgeen wil zeggen dat maar 70% van de mogelijke mandaten is opgevuld. Voor ETEW (Economie) bedraagt de onderomkadering 29,1%.

Bij de wettelijke omkadering hoort nog een opmerking over de wenselijkheid ervan. Iedereen is van mening dat deze wettelijke omkadering niet realis-

tisch is en grondig verschilt van de eigenlijk vereiste omkadering. Kandidatuurstudenten behoeven niet zoveel omkadering als voorzien, terwijl licentiestudenten, ten gevolge van lesbegeleiding bijvoorbeeld, meer begeleiding, en dus omkadering, nodig hebben.

Deze onderomkadering in de betreffende faculteiten heeft tot gevolg dat profen en assistenten in die faculteiten geen tijd meer hebben voor onderzoek, omdat ze te veel tijd moeten steken in onderwijs, oefeningen geven, enz...

### Negatief imago

Volgens Tavernier is deze onderomkadering nadelig voor het imago van de KUL: in de pers (Gazet van Antwerpen, en zelfs Veto) wordt er al bekend gemaakt dat er problemen zijn in verband met de omkadering aan de KUL, dat de studenten geen plaats meer vinden in de auditoria. Bepaalde andere universiteiten maken natuurlijk gebruik van deze negatieve publiciteit voor de KUL, denk maar aan de uitspraken van de rector van de UFSAL in het vorige Veto-nummer.

De academische overheid is daarom van plan een einde te maken aan alle wantoestanden. Negatieve publiciteit op dergelijke schaal zal namelijk tot gevolg hebben dat er volgend jaar minder studenten zullen zijn aan de KUL, wat dan weer (financiële) gevolgen heeft. Aan de top van de universiteit wil men dat duidelijk niet. Daarom lanceert Tavernier nu een actie om 100 nieuwe mandaten te creëren, en zal er bovendien voor bijkomende lokalen gezorgd worden.

Rector Dilemans maakte zich sterk dat tegen 2 februari (het begin van het tweede semester) iedere student een stoel zal krijgen. Hij riep alle dekanen op om alle cursussen te splitsen tot groepen van maximaal 300 studenten. De lokalenproblematiek zal opgelost worden door het bureau academische raad, de faculteiten moeten ervoor zorgen dat de cursussen gesplitst worden. Dilemans sprak de wens uit dat tegen de abiturientendagen de situatie terug rechtgezet zou zijn, dat het blaazen weer opgepoetst zou zijn.

### De mosterd

De 100 nieuwe mandaten kosten natuurlijk geld. Met zo'n mandaat wordt eigenlijk een assistentemandaat bedoeld. Alle andere mandaten, bijvoorbeeld dat van vast wetenschappelijk personeel (VWP) en dat van academisch personeel (AP), zijn inzetbaar in elkaar volgens strikte omzettingregels. De basis van heel dat stelsel is een assistentemandaat (tijdelijk wetenschappelijk personeel, TWP), ook nog "rekenenheid" genoemd.

In een eerste stap stelt Tavernier dat de meest overomkaderde faculteiten, dat wil zeggen de faculteiten die wettelijke norm, de meest onderomkaderde faculteiten moeten steunen. In een eerste berekening (waarschijnlijk bedoeld als een denkoefening) blijkt dan dat voornamelijk de faculteiten godgeleerdheid en sociale wetenschappen fors moeten inleveren. Deze inlevering gebeurt niet ten koste van het bestaande kader van die faculteiten, maar wel ten koste van de werkingskredieten. Zo komt Tavernier tot het besluit dat de faculteit godgeleerdheid

11 miljoen op werkingskredieten moet inleveren, waar ze maar 7,5 miljoen werkingskredieten krijgt per jaar.

In een tweede, gewijzigde berekening gaat Tavernier van een aantal andere opties uit, zodat voor iedereen de inlevering meer draaglijk wordt. Het uiteindelijk gevolg van deze gewijzigde berekening is dat de faculteit rechtsgeleerdheid 8 rekenenheden bijkrijgt, en de faculteiten ETEW 11. Deze rekenenheden worden gefinancierd door inlevering op de werkingskredieten van de faculteiten godgeleerdheid, sociale wetenschappen, L & W, psychologie en pedagogie en het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte.

In een tweede stap oordeelt Tavernier dat gezien de overschotten op de werkingskredieten opgebouwd in de voorbije jaren, er een verschuiving mogelijk is van werkingskredieten naar bijkomende mandaten. Na nog een aantal goocheltrucs van Tavernier blijkt dat er in totaal 91 nieuwe rekenenheden bijgekreëerd worden. Hiervan profiteren de faculteit rechtsgeleerdheid met 28 mandaten, ETEW met 30 nieuwe mandaten, toegepaste wetenschappen met 22 mandaten, en landbouw en farmacie met elk 6 mandaten.

Een aantal dekanen bleken vragen te hebben bij het begrip "onderomkadering". Tavernier ging in zijn berekeningen uit van de wettelijke omkadering, maar iedereen gaat er van dat die omkadering niet haalbaar is. Er zijn andere voorstellen om de omkadering te berekenen: men kan niet alleen rekening houden met het aantal studenten, maar ook met het aantal studierichtingen in een faculteit. In het laatste geval zou dit betekenen dat de faculteit L & W sterk onderomkaderd is.

Maar al deze omrekeningen van wettelijke naar feitelijke mandaten houden één groot gevaar in. In regeringskringen denkt men namelijk aan een betoelaging van de universiteiten die minder afhankelijk is van het aantal studenten. In eerste instantie zou men zo'n forfaitaire betoelaging willen toepassen voor de eerste kandidatuurgesneekede, om dit later te veralgemenen. Indien blijkt dat de wettelijke omkadering toch al niet meer gehanteerd wordt aan de universiteiten, wat belet er dan de regering om de forfaitaire betoelaging door te voeren?

In heel deze discussie over mandaten en rekenenheden was men de begroting uit het oog verloren. De studentenfractie had wat betreft de inschrijvingsgelden enkele leuke onregelmatigheden ontdekt. Gezien het tijdsgebrek werd er door de rector beloofd dat de begroting op de volgende academische raad als eerste agendapunt behandeld zou worden. Achteraf beloofde Tavernier dat de begroting op een paar punten zou aangepast worden om de fouten weg te werken.

Tijdens de voorgaande discussie had de dekaan van de faculteit ETEW Vander Eecken verklaard dat de universiteit economisch gezien een bedrijf in moeilijkheden is: het heeft te kampen met een dalend volume (studentenaantallen) en een dalende prijs (staatsubsidies). Hij verklaarde bovendien bereid te zijn bijdragen aan de economische technieken toe te passen om dit bedrijf in moeilijkheden uit de put te helpen. Vander Eecken is de rol van Gandois of Ghyselink?

Bruno Peeters  
Erik Paredis

## Vredeseilanden

# Dapaong: de Sahel op de loer

Voor de niet-gouvernementele derde wereldorganisatie Vredeseilanden is het 25-jarig bestaan in 1987 vooral een stimulans naar de toekomst toe. Vredeseilanden kan bogen op heel wat verwezenlijkingen, maar blijft niet stilzitten: na een grondige voorstudie gingen zo pas het vijfde en zesde vredeseiland van start in Guinée-Bissau en Togo. Van de strijd tegen de Sahel maakt de organisatie duidelijk een breukpunt. Het kampanjeweekend van 16 tot 19 januari moet daarvoor de nodige fondsen bij mekaar brengen.

vooral de bevolking klaar is voor een volgende stap en het verband tussen allerlei problemen ziet. Als de bewoners volledig op eigen benen kunnen staan, wordt het Vredeseiland autonoom en heeft het zeker gevolgen voor de omgeving. Het "eiland" deint uit...

Dat vier van de zes vredeseilanden

## Leuven en de kampanje

Gewoonlijk is Leuven koploper in de kampanje. Dat is niet verwonderlijk: aan de Ruelensvest 127 vind je immers het sekretariaat voor Vlaanderen (016/22.25.53). Een overzichtje:

- vrijdag 16 en zaterdag 17 januari: verkoop van kampanjemateriaal op de vroegmarkt, in de warenhuizen en aan de kerken;

- zondag 18 januari vanaf 20.00 u verkoop aan de stationsuitgangen en aan de Studio-filmtheaters;

- op maandag 19 januari kom je de kampanjevoerders tegen in Alma 1, 2 en 3, de Sedes, Gasthuisberg en het Pauskollegje; zowel 's middags als 's avonds;

- tijdens het weekend zijn er bovendien doorlopende korte evaluaties op radio Scorpio (106.0). Op dinsdag 20 januari volgt om 18.00 u bij hetzelfde station een evaluatie van het hele weekend in *Tekens aan de Wand*.

op de rand van de Sahel liggen is niet toevallig: de organisatie wil duidelijk laten verstaan dat de Sahel enkel met

sukkes kan aangepakt worden in de savanne.

### Dapaong

Het zesde eiland in noordelijk Togo vertoont zowat de problemen van iedere streep op de rand van de Sahel: een kort, maar hevig regenseizoen, overbevolking, bodemerosie en kaalkapping geven de woestijn de vrije hand. Eenzijdige voeding en slechte watervoorzieningen leiden tot ziekten, en de sociale structuur, waarbij de vrouw de meeste lasten te dragen heeft, is vastgeroest. In Dapaong is de voorstudie sinds juni '86 afgesloten. De ploeg van vier Vlamingen begint nu aan de realisatie. Het waterprobleem zal aangepakt worden door nieuwe waterputten te graven en bestaande te verbeteren. Kleine stuwmeren moeten het water van het regenseizoen opvangen: dat kan gebruikt worden als voorraad voor vee en landbouw. Nu zijn er al zo kleine oasen geschapen in het verwoede landschap. Naast de opleiding van technici, handwerklieden en boeren zal er veel aandacht gaan naar de positie van de vrouw: dat zij op de hoogte is van alle gezondheidsproblemen is van groot belang. Toch heeft ze geen tijd om uiteenzettingen te volgen. Verbeterde kookvuurtjes die 35% hout besparen geven de vrouw toe een paar uur tijd per dag voor de opleiding. Het produceren van de vuurtjes verschaft werk, de roofoverbouwing van de bossen wordt afgeremd, en de tijd die men moet steken in hout sprokkelingen vermindert.

### Kampanje

Autonoom zijn de 25000 Togolezen van Dapaong echter nog niet. Het werk is nog maar pas begonnen en vraagt veel geld, zo'n 10 miljoen per jaar, dat moet komen uit giften en de kampanje. Van 16 tot 19 januari zullen weer honderden vrijwilligers op pad zijn om stickers, vredesblokken en -mannetjes en linealen te verkopen. Als je ze tegenkomt, kan je er misschien aan denken dat je bijdrage meer is dan een druppel regenwater op een gloeiende Sahel. Dapaong wil de handen uit de mouwen steken. Wij kunnen het daarvoor de nodige middelen geven.

Bert Broens

## KORTGELEZEN

### Lastig

Na de afbraak van de demokratisering van het onderwijs is het nu de beurt aan die van het leger (sic). De Standaard wist ons te vertellen dat in Engeland prins Edward bedenkijd krijgt om zich te beraden of hij al dan niet zijn opleiding bij de Koninklijke Mariniers wil staken. Hij vindt ze namelijk te "lastig". Wanneer gaat men deze bedenkijd invoeren voor elke milicien?

### Overall strijd

Verspilling van energie vindt men ook overall terug. Zo stond in "Solidair" te lezen dat PVDa strijdt tegen de banken, de holdings, de grote ondernemingen en de multinationals. Hebben ze nog niet door dat de holdings

volstaan? Deze bezitten immers banken, grote ondernemingen, multinationals. Tevens zijn zij (de PVDA, niet de holdings) voorstander van een socialistisch leger en militia, bestaande uit arbeiders en werkers. Gaan die dan piketten van stakende patroons uit mekaar kloppen? Overigens, wat is het verschil tussen arbeiders en werkers, werken de arbeiders dan niet meer?

Leve de PVDW!

### Geef af!

Verdere informatie op ons nivo leerde ons dat in Turnhout twee zaakvoerders van een oliemaatschappij zijn vrijgesproken van diefstal met braak. Ze gingen bij één van hun schuldenaren, een landbouwer, met zijn traktor aan de haal. De rechtbank vond de intentie tot diefstal twijfelachtig en stelde dat

het een soort "intimidatiepoging" betrof, om de betaling te versnellen. Van de Turnhoutse rechtbank mogen de rijkeren nu rechtstreeks en eigenhandig de armen armer maken, St-Anna heeft men niet meer nodig.

Over armen gesproken: een klein voorpaginateltje in dezelfde kraant vermeldde dat de armoede in Engeland niet gelijk verdeeld is. Weer iets om te demokratiseren: "armode voor iedereen".

### Lay out

Niet alleen bij Veto wordt er geknoeid de dinsdagochtend. De verdienste van 'knoeiers' gaat deze week naar Knack. In dit weekblad werden vorige week én de titel én de inleiding van het ene artikel 'geplakt' bij een ander artikel. Dat overkwam ons toch nog niet.

## Domme Germanisten

U had het al een tijdje in de gaten, maar durfde het niet hardop zeggen. Daar komt nu verandering in, want u wordt in uw mening gesteund door Vlaanderens populairste dichter, Herman De Coninck. In een interview in het jaarnummer van De Rode Vaan valt hij de woorden van Leo De Haas bij: "Het zijn de domste studenten die nog Germaanse gaan studeren. Omdat de 'slijmsten' weten dat daar geen toekomst meer in is en daar rekening mee houden. Dat zijn de studenten die geen twee zinnen kunnen aan mekaar schrijven, die dt-fouten schrijven, die geen zinsontleding kennen. Die gaan nu Germaanse studeren."

Ook Veto wordt door enkele van die misleunen geteisterd, of had u dat nog niet gemerkt?



# Ingenieurs in de binnenstad

Axentis, op het eerste zicht een gewoon — misschien iets sjieker — kafee op de Naamsestraat. De aandachtige nuchtere bezoeker merkt echter iets vreemds op: boven de deur staat fier geschreven: "VTK-fakbar". Ingenieurs in de binnenstad dus. Veto doopte hun verzamelaars tot haar zesde fakbar in de rij, een waar genoegzaam wij van nature toch al drankorgels zijn.

Bij dit onaangekondigd bezoek waren Yannick De Coninck, tapper van dienst en d.j., en Jo Wevers van VTK-kultuur, onze slachtoffers. De voor de hand liggende eerste vraag is uiteraard waarom. Waarom die verhuis van het RC (het rekreatiecentrum) ofte Cité-bar naar het Leuvense centrum? Lang liep de bar aldaar als een trein, doch de laatste jaren ging het steeds verder bergaf ondanks de verbouwingen van een tweetal jaren terug. Zwoef, de huidige VTK-preses, poneerde als verkiezingspunt het naar de stad trekken met de fakbar. Daarmee was hij zeker niet de eerste die op deze gedachte kwam, doch wel de enige die de verkiezingsstrijd overleefde. Men zocht en vond een minder goed draaiend kafee: Axentis, een nieuwe drankgelegheid die zich nog geen eigen publiek had opgebouwd. In ruil voor een deel van de omzet levert het VTK vier dagen in de week tappers, die zich à volonté mogen laven en er op de koop toe nog een snack bijkrijgen. De controle op de gedraaide omzet geschiedt door zuipkaarten van 150 en 300 frank. Ieder student kan die kaarten ter plekke kopen waardoor hij slechts 25 en geen 30 frank betaalt voor zijn konsumptie. Op het einde van iedere week worden er bovendien nog twee zuipkaarten verloofd onder de binnengebrachte lege kaarten met de naam d'erop. Negentig procent van de Axentisbezoekers gebruikt zo'n kaart. De huidige overeenkomst met de bvba Axentis loopt tot het einde van

Een hippe kroeg voor vlotte uitwielingen: de VTK-bar "Axentis" in het hartje van de grote stad. (foto Jeroen Revalk)



dit academiejaar. Het volgende presidium zal dan moeten beslissen of er nog sprake zal zijn van een verdere samenwerking. Totnogtoe vlot die liaison echter meer dan behoorlijk. Beide partijen hebben er immers voordeel bij.

## Kultuur

Niet zo voor de hand liggend is de combinatie van cultuur en fakbar. Toch zijn die functies bij de ingenieurs toebedeeld aan één en dezelfde cultuurploeg. De afspraak met de beheerder van Axentis is immers het VTK-percentage van de omzet bij voorkeur aangewend dient te worden voor de organisatie van allerhande cultureel geïnspireerde activiteiten in het kafee zelf. Vrij bilijk als je het ons vraagt, want de kring heeft immers geen enkele kost en krijgt een meer dan ruime keuze aan dranken en snacks in de plaats. Leuk is ook dat het zo gehate kuisen geheel en al ten deel valt van de uitbater.

Geert Coene  
Didier Wijnants

## De Postmodernist

Sinds enige tijd waart een nieuw soort mens door Leuven: de postmodernist. Hij is gemakkelijk te herkennen, maar je moet het weten. Ziehier een etnografie van het verschijnsel.

De postmodernist is voorreest herkenbaar aan zijn uiterlijk. Zijn haar is kort, zijn kleding duur en met veel zwart erin. Toch is de postmodernist geen new waver, pas dus wel op hem daarmee niet te verwarren. Hij draagt bij voorkeur een dikke oversize jas met grof visgraatmotief van Martinique, al zal hij zwoeren hem tweedehands te hebben gekocht. De postmodernist vindt zichzelf namelijk een kenner. Hij bedoelt: een ritselaar. Hij kent overal obscure winkeliers waar hij allerlei eksklusieve uitziende "dingen" kan kopen. Die winkeliers zijn daar maar wat blij mee. Prullen waar je vroeger geen hond mee kon plezierden, halen nu gemakkelijk de vier- à vijfhonderd frank. Nu zijn die winkeltjes niet echt obskuur. Van echte brune winkeltjes is de postmodernist bang: je zou er luizen kunnen opdoen. Nee, de winkeltjes die hij bedoelt lijken obskuur, omdat de winkeliers zelf postmodernisten zijn, omdat er nauwelijks verlichting is, omdat kitsch er doorgaat voor kunst, omdat prullen uit niet verkochte stocks van de jaren twintig en vijftig er worden versleten voor stijlvol, omdat het "staat". Winkeliers denken dan ook dat ze kunstenaars zijn in plaats van handige jongens. Dat denkt de postmodernist ook. Hij denkt dat je zelf al een beetje kunstenaar bent als je maar veel over kunst praat en met veel kunst in contact tracht te komen. Die kunst is bijvoorbeeld ook obskuur. Niemand mag ervan gehoord hebben. Zodat het nog niet duidelijk is of het wat betekent. Zodat alleen de postmodernist ervan gehoord heeft en zich kan opwerpen als kenner. Zodat hij nooit gestoord

wordt door iemand die wel enige kennis van zaken heeft.

Gelukkig is de postmodernist met een lichte oogafwijking. Hij koopt zich een hoornen bril. Iets zoals Elvis Costello... als Woody Allen, bedoel ik. De postmodernist vindt deze laatste overigens niet zo slecht, maar wel wat voorbijstreeft. De postmodernist rolt nooit zijn sigaretten. Hij koopt ze met een zo lang mogelijke filter. Barclay's doet het erg goed.

Postmodernisten praten graag. En veel. Over niets in het bijzonder. Maar vooral over postmodernisme. Al noemen ze het nooit zo. Ze praten maar wat, tot iemand plots zegt: "dat is postmodernisme". De geveide postmodernist kijkt dan kwasi-betrapt en geeft het grootmoedig toe. Het grote voordeel is dat niemand eigenlijk weet wat postmodernisme is, zodat niemand tracht ooit het begrip te definiëren. Geen van hen zal hun wereldje aan het wankelen brengen en wat buitenstaanders zeggen is voor hen het onbegrip van de barbaren. Er zijn dan ook nooit problemen: iedereen kan postmodernist zijn, als hij maar de juiste kleren draagt — en bijvoorbeeld geen hippie is — en als hij het maar over de juiste dingen heeft.

Het is erg moeilijk om een goede postmodernist te zijn, maar het is gemakkelijk te leren. Je hoeft er geen boeken voor te lezen bijvoorbeeld. Dat doet geen enkele postmodernist. Je moet gewoon zeggen: het postmodernisme in de architectuur is veel explicieter. Of zoiets. Geen mens zal daarop worden doorgaan. Behalve architecten dan misschien, maar die weten dan niets over film. De postmodernist is een vlotte prater, maar ook een vlotte zwijger. Hij kan veelbetekend zwijgen. Postmodernisten kunnen desnoods de hele avond met een glas porto voor zich uit zitten te staren in een kafee.

de Metropole bijvoorbeeld. De postmodernist heeft het ook heel druk. Hij moet zich de hele dag, maar vooral na de middag, op heel wat plaatsen laten zien. Zo dient hij er bijvoorbeeld voor te zorgen na bepaalde voorstellingen en films in 'tStuc te zitten, in heftig gesprek met iemand anders. Dan lijkt het voor toevallige stucgangers net alsof de postmodernist ook naar dit of dat teatergroepje, filmje of garagegroepje is geweest. Want veelzijdig is hij wel, de postmodernist. Wat kan hij veelzijdig zijn, in werkelijkheid het geval was. De postmodernist gaat niet alleen naar postmodernistische stukken. Dat kan ook niet, want meestal weet hij niet eens wat het is, postmodernisme. Hij gaat ten eerste naar alles wat beweert postmodernistisch te zijn, en ten tweede naar alles wat obskuur en onbekend genoeg is opdat niemand zou weten of het nu goed is of niet. En iets wat obskuur is, is meteen eksotisch en de postmodernist verwart het eksotische vaak met het kunstzinnige.

Hoe weet U nu of u postmodernist bent? Bent U geërgd door dit artikel: dan bent U op weg een postmodernist te worden. Voelt U zich eigenlijk, diep in uw hart geveild door dit artikel? Dan bent U een echte postmodernist. Hebt U een beetje gelachen met wat ik schrijf, vond U het grappig? Dan bent U een schijnheilig postmodernist. Of een domme. Of geen postmodernist. Want die zij er nog steeds, natuurlijk.

Jan Camerlinck

## AGENDA

### Donderdag 15 januari

- 11.00 u. **GESPREK** Jan Decorte (HTP) vs Jan Joris Lamers in Vlamingenstraat 83, org. Weekgroep van de onbehaaglijke komedie.
- 15.00 u. **TV** Jean Christophe Averty, een selectie door Dirk Lauwaert in Vlamingenstraat 83, org. WvdOK.
- 18.00 u. **FILM** Broadway Danny Rose van Woody Allen in Studio 1, inkom 100, org. WvdOK.
- 20.00 u. **VOORLICHTINGSVOND** de dienstplichtwetten met o.a. kolonel Van De Craen in De Valk, org. Dienst voor juridisch advies.
- 20.00 u. **LEZING** Gerard Mortier over de Europese identiteit als cultureel gegeven, org. de Europakring, Maria Theresiakollege (MT 14).
- 20.30 u. **POLITIEK DEBAT** met Eyskens, Claes, Herman-Michielsen, Schiltz en Dierickx, moderator Bouveroux, in Grote Aula, inkom 50, org. VRG.
- 21.00 u. **PERFORMANCE** Graham Chapman in Vlamingenstraat 83, inkom 180/220, org. WvdOK.

### Vrijdag 16 januari

- 15.00 u. **AKTIE** Inpakken en wegwezen, ter gelegenheid van RvS aan Rektoaraat.
- 15.00 u. **LEZING** Gerardjan Rijnders in Vlamingenstraat 96, inkom 100, org. WvdOK.
- 18.00 u. **FILM** Brazil van Terry Gilliam met o.a. Robert De Niro, in Studio 1, inkom 100, org. WvdOK.
- 21.00 u. **TEATER** Maatschappij Discordia 'Lady Windermere's Fan' in Vlamingenstraat 96, inkom 220/180, org. WvdOK.

### Zaterdag 17 januari

- 20.30 u. **FILM** Los Santos Innocentes van Mario Camus in 'tStuc, inkom 60/80, org. Stuc.

### Maandag 19 januari

- 20.30 u. **FILM** Monkey Business met The Marx Brothers (voorfilms 9 Tex Avery-Cartoons) **KLASSIEK KOMIEK**, in Aud. Ves., inkom 60/80, org. DAF.
- 22.30 u. **FILM** Bringing up baby van Howard Hawks (voorfilm Double Whoopy) **KLASSIEK KOMIEK**, in Aud. Ves., inkom 60/80, org. DAF.

### Dinsdag 20 januari

- 20.00 u. **FILM** Getekende film, een twaalfal tekenfilms in 'tStuc, org. Stuc, inkom 60/80.
- 20.00 u. **DEBAT** Thyl Gheyselincx over de rekonversie van de KS, in Grote Aula, inkom gratis, org. Westland Leuven.
- 20.30 u. **FILM** Getekende film, een twaalfal tekenfilms, in 'tStuc, inkom 60/80, org. Stuc.
- 20.30 u. **FILM** Ninotchka van Ernst Lubitsch (voorfilm The Bank) **KLASSIEK KOMIEK**, in Aud. Ves., inkom 60/80, org. DAF.
- 22.30 u. **FILM** Arsenic and old lace van Frank Capra (voorfilms 2 Tex-Avery Cartoons) **KLASSIEK KOMIEK**, in Aud. Ves., inkom 60/80, org. DAF.

### Woensdag 21 januari

- 12.00 u. **KONCERT** Fakulteitsconcert L & W The Belgian Woodwind trio in L & W, 8ste verd., inkom gratis.
- 17.00 u. **LEZING** Prof. Dr. M. Storme (RUG) over recht en kunst in Aud. Zegher Van Hee (De Valk), inkom gratis, org. Vlaamse Leergangen.
- 20.00 u. **LEZING** Jan Hoet evaluatie van Chambres d'amis, in MSI 03.18, inkom 50/70, org. Vernieuwde Kunsthistorische Kring Mecenais.
- 20.15 u. **KONFERENTIE** Filosofische conferentie, prof. G. Maertens over de etische aspecten van de nieuwe technologieën, in Hoger Instituut voor Wijsbegeerte, inkom gratis.
- 20.30 u. **FILM** The secret life of Walter Mitty van Norman Z. McLeod (voorfilms 4 Tex-Avery Cartoons) **KLASSIEK KOMIEK**, in Aud. Ves., inkom 60/80, org. DAF.
- 20.30 u. **PERFORMANCE** The hour van Ralf Ralf, premiere over België, in 'tStuc, inkom 140/200, org. Stuc.
- 22.30 u. **FILM** The ladykillers van Alexander McKendrick (voorfilm Police) **KLASSIEK KOMIEK**, in Aud. Ves., inkom 60/80, org. DAF.

### Donderdag 22 januari

- 13.00 u. **WERKLUNCH** Prof. P. De Grauwe stelt voor 'De zichtbare hand', in San Marco (Tienessestraat), inkom 80/100, org. ILSA.
- 20.00 u. **MEETING** MLB meeting met mijnwerkers, in Aud. Ves., inkom gratis, org. MLB.
- 20.00 u. **KONCERT** Kandidaten hogere diploma's (Beheydt, Perseyen, Claes Willems) m.m.v. het symfonisch orkest van het Lemmensinstituut o.l.v. Edmond Saveniers met werken van Bartok en Bach, in het Lemmensinstituut.
- 20.30 u. **PERFORMANCE** The hour, van Ralf Ralf, in 'tStuc, inkom 140/200, org. Stuc.

## TENTOONSTELLINGEN

**MUSEUM VAN HUMBEECK PIRON**, Mechelsevest 108. Een grot in deze tijd en figuratieve schilderijen en tekeningen van Mimi Stevens, van 9 januari tot 1 februari (10 tot 18 uur, behalve dinsdag)

**UZ GASTHUISBERG**, Stefania Unwin en Kris Heyman: kleurtekeningen, schilderijen en grafiek, tot 15 januari

**EKSPOOZAAL L & W**, een archeoloog te velde, 40 jaar opzoekingswerk van prof. J.R. Mertens, van 12 tot 22 januari.